
<https://poglyad.te.ua/podii/kostel-sv-antoniya-v-zbarazhi-zbuduvaly-na-terytoriyi-bernardynskogo-monastyrya.html> (дата звернення: 24.01.2021).

12. Місто-герой Збараж. URL: <https://teren.in.ua/2016/07/14/misto-geoj/> (дата звернення: 24.01.2021).
13. Снітовський О. Збаразький замок – діамант у короні тернопільських твердинь. Укрінформ, 2017. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-tourism/2317328-zbarazkij-zamok-diamant-v-koroni-ternopilskih-tverdinh.html> (дата звернення: 24.01.2021).
14. Спокійна Н. Костел Св. Антонія у Збаражі має новий годинник на північній вежі. Газета «Місто», 2018. URL: <https://www.gazeta-misto.te.ua/ukostel/#> (дата звернення: 24.01.2021).
15. Церква Успіння Пресвятої Богородиці. URL: <https://zruchno.travel/ObjectEntity/ObjectEntity?lang=ua&idCrm=42be2d05-58e5-5de3-2d21-58b048471a8e> (дата звернення: 24.01.2021).

Abstract:

Liubov Althaim, Anastasiia Mokra. CHARACTERISTICS OF LOCAL STUDIES FOR TOURISM OF THE EXCURSION POTENTIAL OF THE HISTORICAL CITY OF ZBARAZH

The article emphasizes the importance of promoting the sights of the city of Zbarazh, Ternopil region during the provision of excursion services. The tourist and local lore characteristics of Zbarazh Castle, the Roman Catholic Church of St. Anthony of Padua, the Bernardine Monastery, the Church of the Assumption and the Resurrection and the majestic synagogue are presented. It is recommended to use these excursion objects not only in regional and national excursion routes, but also in international ones.

Key words: historical and architectural monument, sacred monument, castle, monastery, roman catholic church, church, Zbarazh city.

УДК 379.851

**ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ЕТАПІВ ФОРМУВАННЯ
КУЛЬТУРНО- ПІЗНАВАЛЬНИХ ТУРІВ НА ПРИКЛАДІ ТУРУ «ПОДІЛЬСЬКО-
БУКОВИНСЬКИЙ ТАНЕЦЬ»**

Л. ПАРШИН

Галицький коледж імені В'ячеслава Чорновола,

В статті розкрито технологію формування культурно-пізнавального туру в межах Хмельницької та Чернівецької областей України з розробкою екскурсії в місті Кам'янець-Подільський, проаналізовано окремі етапи створення нового туру, наведено приклади.

Ключові слова: тур, маршрут туру, програмне обслуговування, екскурсія, розробка турів.

Постановка проблеми в загальному вигляді. Поділля та Буковина багаті на різноманітні туристичні ресурси, які можна використовувати для різноманітних видів туризму формуючи різноманітні тури за мотивацією подорожі, формами організації, кількістю учасників, сезонністю, терміном подорожування, класом обслуговування, засобами подолання, набором послуг, видами маршрутів тощо. Регіон досить багатий на ресурси, які можна застосувати для створення як транспортних так і пішохідних маршрутів. Сучасного туриста вже не цікавлять заморські острови, йому часто хочеться чогось домашнього, але неодмінно незнаного.

Власне для областей Західної України туризм є одним з найперспективніших галузевих напрямків активізації економічного розвитку. Адже вони мають усе необхідне для розвитку туристичної індустрії: унікальні туристично-рекреаційні ресурси, природні умови, історико-культурну спадщину, матеріальні та людські ресурси.

Великий туристичний потенціал Західної України при правильному його використанні може забезпечити швидкий розвиток ринку туристичних послуг в регіоні.

Аналіз попередніх досліджень і публікацій. Питання формування турів не нове в сучасних наукових дослідженнях і розглядалося в багатьох працях українських вчених, серед яких О. Любіцева, М. Мальська, В. Худо, В. Цибух, Л. Дядечко, О. Ковтун, Т. Сокол та інші.

Формулювання цілей статті. Метою нашого дослідження є дослідження особливостей технологічних аспектів при формуванні нових турів межах Західної України.

У відповідності до зазначеної мети визначені завдання:

- сформулювати ідею туру;
- вибрати об'єкти відвідування та створити маршрут туру;

- здійснити аналіз технологічних етапів формування туру.

Виклад основного матеріалу.

Ідеї розробки турів полягають у формуванні структурних одиниць до культурно-пізнавального туру з екскурсійним наповненням, зорієнтованим на різну вікову категорію туристів в межах двох областей. У виборі пунктів маршруту критерієм відбору часто стають атрактивність об'єктів показу для задоволення екскурсійної мети подорожі, можливість забезпечити різноманітність програми перебування в даних населених пунктах, їх транспортна доступність та забезпеченість послугами гостинності із виконанням задачі «комівояжера». Сформовано назву для туру - «Подільсько-Буковинський танець».

Тур - це програма, в межах якої реалізується мета перебування особи поза постійним місцем проживання, складена з урахуванням індивідуальних побажань, і комплекс заходів по її реалізації на відповідному якісному рівні [1, с. 124].

Найбільш популярними і масовими є культурно-пізнавальні тури. Основна мета таких подорожей - ознайомлення з туристськими визначними пам'ятками: пам'ятниками історії, архітектури, мистецтва, а також природними і етнічними особливостями об'єкта подорожі [3, с. 92].

Ідеєю розробки туру «Подільсько-Буковинський танець» виступає культурна та історична привабливість (атрактивність) даного регіону, тур може бути зорієнтований на широке коло потенційних як внутрішніх так іноземних туристів. Вибір об'єктів відвідування даного туру та створення маршруту туру на Google-maps пояснюється задачею комівояжера.

Маршрут – це шлях руху туриста під час туристичної подорожі [2, с. 68]. В межах двох областей можна сформувати такий маршрут: м. Хмельницький – смт. Меджибіж – м. Хмельницький – с. Сутківці – м. Кам'янець-Подільський – с. Бакота – м. Кам'янець-Подільський – м. Хотин – м. Чернівці – с. Лужани – м. Хмельницький (рис.1).

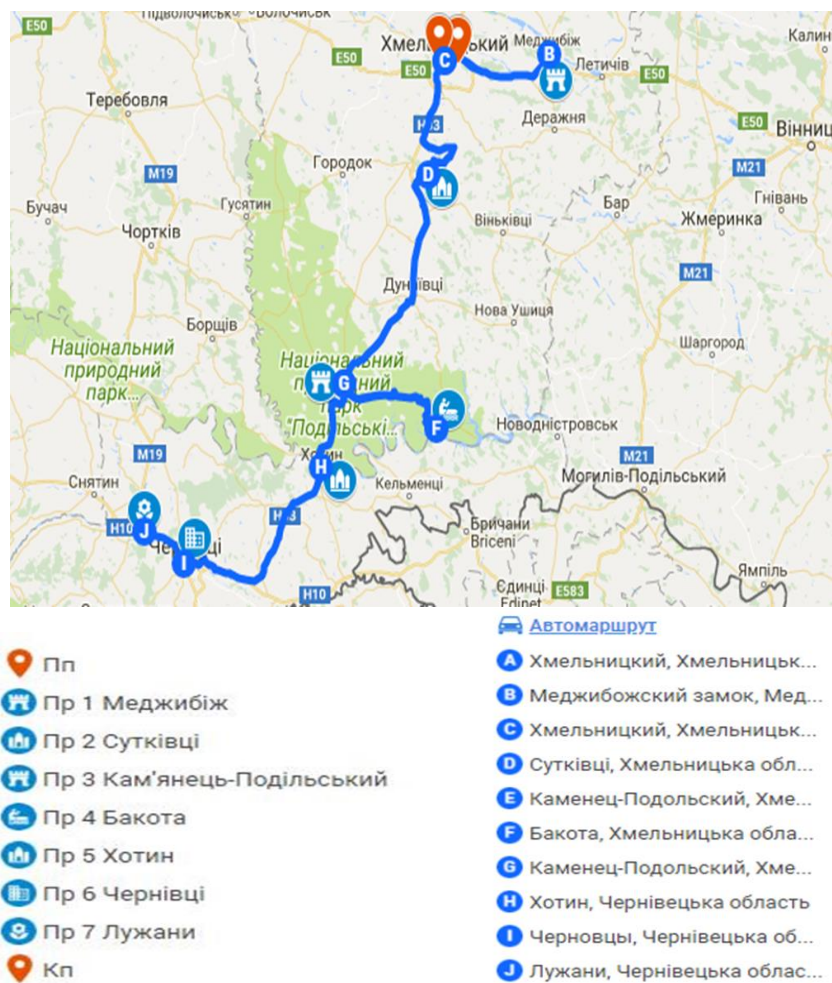

Рис. 1. Маршрут туру «Подільсько-Буковинський танець»

Туру «Подільсько-Буковинський танець» запропоновано такі вихідні дані:

- ✓ за метою: культурно-пізнавальний; екскурсійний;

- ✓ за кількістю учасників: груповий 15 осіб;
- ✓ за організаційними засадами: пекидж - тур;
- ✓ за масштабами: внутрішній;
- ✓ за терміном тривалості подорожі: короткостроковий;
- ✓ за видами переміщення: автобусний, пішохідний;
- ✓ за маршрутом: комбінований;
- ✓ за класом обслуговування: туристичний;
- ✓ за умовами харчування: НВ (напівпансіон).

Тур «Подільсько-Буковинський танець» розроблено тривалістю 4 дні/3 ночі, розрахований на 20 осіб, тур включає в себе розміщення у першу та другу ніч в 3 *** міні-готелі «Villa Ruben» м. Кам'янець-Подільський [4] та розміщення у третю ніч у готелі «Міраж» м. Чернівці [5] в номерах типу «стандарт» відповідно до класу обслуговування.

Тур «Подільсько-Буковинський танець» пропонує для відвідання 17 екскурсійних об'єктів, унікальні фортеці XIV та XVI століть: у м. Кам'янець-Подільському та у м. Хотин, які входять до списку «Сім чудес України», під час тур пропонуємо відвідати загадкову українську «Атлантиду» – Бакоту, маленький «Відень» – Чернівці, Меджибізький замок, храм Покровську церкву-фортецю в селі Сутківці, Хмельницької області та Долину тюльпанів у селі Лужани, Чернівецької області.

Прораховано загальний ліміт часу програмного забезпечення, який становить близько 45 годин, з урахуванням нормативних витрат часу на поселення, харчування - сніданки по 60 хв., обіди по 90хв., вечері по 60 хв., екскурсійне обслуговування від 1 до 3 годин. Програма обслуговування та перебування даного туру охоплює 4 дні від моменту зустрічі туристів на залізничному вокзалі у м. Хмельницький до моменту їх відправки звідти за такою схемою: Меджибіж екскурсія 1 год.; переїзд до с. Сутківці 2 год.; екскурсія в с. Сутківці 1 год.; переїзд до м. Кам'янець-Подільський 2 год.; поселення у готелі – 2 год.; екскурсії у м. Кам'янець-Подільський 9 год.; переїзд до с. Бакота – 1 год.; екскурсія у с. Бакота – 1,5 год.; переїзд до м. Хотин - 1 год.; екскурсія в м. Хотин – 1,5 год.; переїзд до м. Чернівці – 1 год. 30 хв.; поселення у готель – 1 год.; екскурсії по місту - 6 год.; переїзд до с. Лужани – 20 хв.; екскурсія у с. Лужани 1 год. повернення до м. Хмельницький - 3 год. Програма харчування передбачає сніданки та обіди. В розрахунок вартості туру включається; проїзд по маршруту, проживання (дві ночівлі), харчування (лише обіди, бо сніданки входять у вартість проживання), екскурсійну програму, страхування. Запланувати можна, що згідно умов програми туру додатково оплачується вхідні квитки на екскурсійні об'єкти власного бажання.

Програма перебування до туру «Подільсько-Буковинський танець»

День 1

- 9:00 – зустріч туристів на автовокзалі м. Хмельницький;
- 9:30 – виїзд до смт. Меджибіж;
- 10:30 – прибуття до смт. Меджибіж та екскурсія – Державний історико-культурний заповідник «Меджибіж»;
- 12:30 – переїзд до с. Сутківці;
- 13:30 – прибуття до с. Сутківці, екскурсія до Покровську церкви-замку;
- 14:30 – виїзд з с. Сутківці, обід в кафе «Три дороги»;
- 16:00 – переїзд до м. Кам'янець-Подільський;
- 18:00 – поселення в готель «Villa Ruben»***;
- 19:00 – прогулянка вечірнім Кам'янцем;
- 21:00 – вільний час, нічліг.

День 2

- 08:30 – сніданок у готелі;
- 10:00 – початок пішохідно-прогулянкової екскурсії Старим Містом;
- 11:00 – екскурсія «Казка середньовічного міста»;
- 14:00 – обід в міському кафе «Під брамою»;
- 15:00 – вільний час;
- 16:00 – продовження екскурсії «Казка середньовічного міста»;
- 18:00 – пішохідна прогулянка до Новопланівського моста;
- 19:00 – огляд моста, та панорами Смотрицького каньйону;
- 20:30 – вільний час, повернення в готель, нічліг.

День 3

- 09:00 – сніданок у готелі;
- 10:00 – виселення з готелю «Villa Ruben» ***;

10:30 – виїзд до с. Бакота;
 11:30 – екскурсія та пізнання історії затопленого с. Бакота;
 13:00 – обід в кафе «Василеві примхи»;
 14:30 – вільний час;
 15:00 – виїзд до м. Хотин;
 16:00 – екскурсія Хотинською фортецею;
 18:00 – вільний час;
 18:30 виїзд до м. Чернівці;
 19:30 – прибуття в м. Чернівці, поселення в готель «Міраж», вільний час, нічліг.

День 4

08:00 – сніданок у готелі, виселення;
 10:00 – початок пішохідної екскурсії центральною частиною міста Чернівці;
 11:00 – огляд музично-драматичного театру;
 11:20 – огляд культурної пам'ятки Брати-Близнюки;
 11:50 – прогулянка та огляд вулиці Ольги Кобилянської;
 12:20 – огляд міської ратуші та прогулянка центральною площею;
 12:50 – огляд культурної пам'ятки будинок-корабель;
 13:00 – обід в міському «Мисливське кафе» ;
 14:30 – вільний час;
 16:00 – екскурсія на територію резиденції митрополитів Буковини і Далмації;
 16:45 – виїзд до с. Лужани;
 17:30 – екскурсія долиною тюльпанів;
 18:30 – повернення до м. Хмельницький;
 21:00 – прощання з туристами.

Вартість туру «Подільсько- Буковинський танець» на 4 дні прораховано і становить 1950 грн/особа, що є оптимальною для українського споживача із харчуванням типу «напівпансіон». Вона включає в себе дворазове харчування, хороші умови проживання, перевезення та екскурсійне обслуговування. Зважаючи на цінову політику ринку туристичних послуг наш тур за своєю вартістю є доступним для туристичного класу обслуговування за рахунок раціонально підібраних вище перелічених компонентів туру.

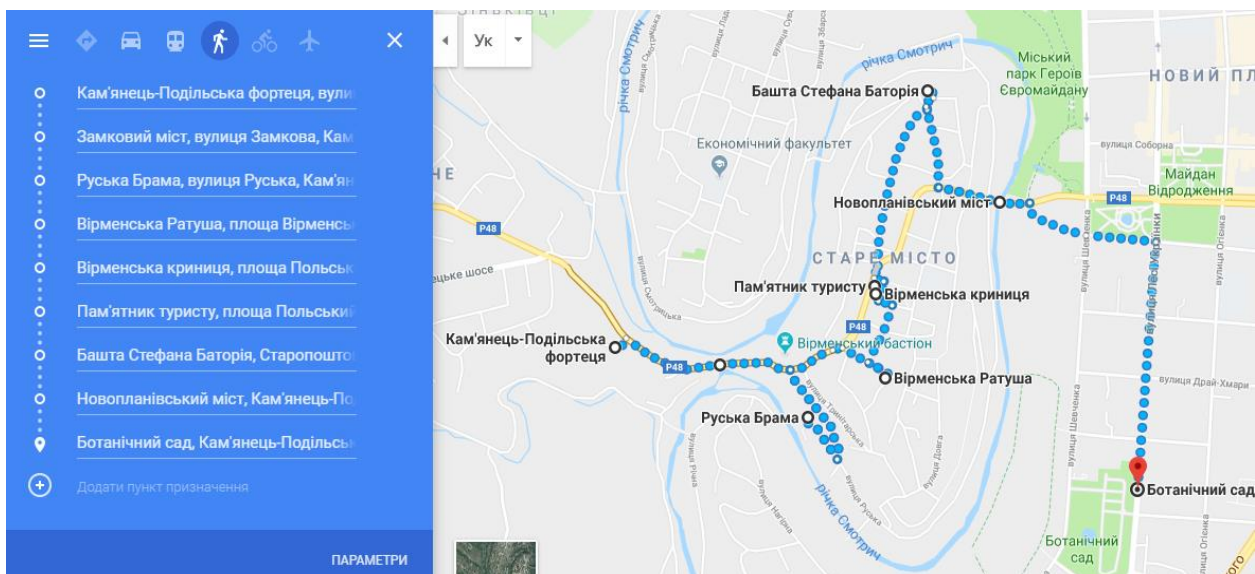

Рис. 2. Маршрут екскурсії «Казка середньовічного міста» м. Кам'янець-Подільський

Тури часто доповнюються розробками екскурсій, переважно в історичних частинах міст. Даний тур пропонуємо доповнити розробкою екскурсії в місті **Кам'янець-Подільський на тему «Казка середньовічного міста»**, за тематикою це оглядова екскурсія Старого міста. Можна запропонувати нитку маршруту екскурсії: Національний заповідник «Кам'янець» - Замковий міст – Руська брама – Площа Вірменський ринок – Ратуша – Вірменські криниця – Пам'ятник туристу – Башта Стефана Баторія – Новопланівський міст – Ботанічний сад (рис. 2) з подальшим формуванням усієї технологічної документації (картки об'єктів, технологічної картки екскурсії, контрольного та індивідуального текстів, портфеля екскурсовода).

Отже, сформований тур можна реалізовувати на туристичному ринку, адже за час карантину потенційні туристи, як ніколи раніше, прагнуть виїхати за межі дому. Вони чекають на психологічне переавантаження та кардинальну зміну місця перебування. І все це ми врахували розробляючи тур.

Література:

1. Бабарицька В.К., Малиновська О.Ю. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. Понятійно-термінологічні основи. Сервісне забезпечення турпродукту: Навчальний посібник. К.: Альтерпрес, 2014. 286 с.
2. Любіцева О.О. Методика розробки турів. Навчальний посібник. «Альтерпрес», 2003. 104 с.
3. Мальська, М.П. Організація та планування діяльності туристичних підприємств: теорія та практика. К.: Центр учбової літератури, 2012. 246 с.
4. Міні-готелі «Villa Ruben». URL: <https://villa-ruben.hotels-of-ukraine.com/uk/> (дата звернення: 16.01.2021).
5. Готель «Міраж». URL: <https://mirage-chernivtsi.hotelmix.com.ua/> (дата звернення: 16.01.2021).

Abstract:

PARSHIN L. FEATURES OF IMPLEMENTATION OF TECHNOLOGICAL STAGES OF FORMATION OF CULTURAL AND COGNITIVE TOURS ON THE EXAMPLE OF TOUR PODOLSK AND BUKOVINIAN DANCE

The article describes the technology of forming a cultural and cognitive tour within the Khmelnytsky and Chernivtsi regions of Ukraine with the development of an excursion in the city of Kamyanets-Podilsky, analyzes some stages of creating a new tour, gives examples.

Keywords: tour, tour route, software, excursion, tour development.

УДК 911.3

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ В ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ

П. ЦАРИК

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Л. ЦАРИК

Тернопільський навчально виховний комплекс «Загальноосвітня школа I-III ступенів економічний ліцей №9 імені Івanni Блажкевич»

Розглянуто теоретичні основи розвитку екологічного туризму, перспективи його розвитку в межах Тернопільської області з використанням еколого-освітніх стежок. Проаналізовано наявні еколого-освітні стежки Національних парків та ПЗ Медобори. Проведений аналіз туристично-рекреаційних ресурсів та ядер НП «Кременецькі гори».

Ключові слова: екологічний туризм. Еколого-освітня стежка, Національний природний парк.

Поступове виснаження природних ресурсів, зумовлене зростанням обсягів та умовами їх споживання, ініціювало зміни в суспільстві, яке почало приділяти значну увагу проблемам, пов'язаним з навколишнім середовищем. Саме екологічна відповідальність спрямовує діяльність людей в напрямку мінімізації її впливів на оточуюче середовище. Туризм є джерелом низки екологічних проблем, які пов'язані зі збільшенням туристичних потоків, більш інтенсивним споживанням різноманітних ресурсів, зокрема природних.

На теперішній час екологічний туризм є одним із перспективних секторів туристичної індустрії. Внаслідок загострення екологічної ситуації та зростання популярності ідей охорони навколишнього середовища, серед туристів виник попит на так звані «зелені» подорожі. За офіційними статистичними даними ВТО, вони займають сьогодні від 7-20% загальних поїздок. Згідно з прогнозами ВТО, екологічний туризм входить до п'яти основних стратегічних напрямків розвитку туризму на період до 2020 року, саме тому дослідження тенденцій розвитку екотуризму в Україні набуває важливого значення та актуальності [5].

Науково-теоретичну базу розвитку екологічного туризму, в тому числі на природоохоронних територіях, формувалась завдяки працям таких науковців, як О. Бейдик, Т. Божук, Н. Габчак, В. Гетьман, М. Депутат, О. Дмитрук, О. Король, С. Кузик, М. Кукурудза, О. Любіцева, А. Пахля, Л. Погребняк, М. Покоłodна, О. Савіцька, Н. Савіцька, В. Смаль, І. Смаль, Г. Сорокіна, Ю. Стадницький, М. Травкіна, П. Царик, Л. Царик.